

Womhaj Bóh!

Czytło 23.
4. junija.

Lětnik 9.
1899.

Szerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy kobotu w Smolerjez knihicziščezerni w Budyšcinje a łu tam dostacž sa sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

1. njedzela po kwjat. Trojizn.

Japoschtolste stutki 2, 42.

„Woni pak wostachu wobstajni we wucžbje tych japoschtolow.“

Budž Bohu ja to dzał, so nam, jeli chzemy pšchi japoschtolstej wucžbje sawostacž, žanemu wjazn trjeba njeje, so dyrbjeli s nowa kwjeczki japoschtoljo tež k nam sem pšchińcž a nam pšched woczomaj swoje dźiwny dokonjecž. Wle tychle japoschtolow słowo a jich wucžbu my potrjebamy, — tu pak s Boha hižo dawno mamy, a tu nam žadny jenicžki cžlowjek s wutroby wsacž njemóže. Tale jich wucžba je do wscheho kwěta rosnješena a roščěrjena, wschěm ludam ło wona kóždemu s jeho jazykom pšchipowjeda.

Njech bychu ło njepšhecželjo sběhnuli, njech bychu nam japoschtolow pišma wschě na popjel spalili, — našchu wutrobu nam tola njesamóža spalicž, ani s njeje japoschtolow wucžbu wupalicž, pšchetož ta sawostanje móž našcheho žiwjenja, kotraž wschěch naš pšchi našim sbóžniku žiwych sčerži. — Wschón njepšhecželsti wichor, hněw a slobjenje pšhecžiwu Božemu słowu je słaby wětr a njesamóže na nihdy žane Bože słubjenje skasycž. Njebjo a semja junu sahinetaj, tole Bože słowo wostanje žiwe.

Wostan pak tež kóždy kšescžijan pšchi tymle Božim słowje, pšchetož s tym njeje došč, so mēl jo ty w swojim pomjatkku sathowane a so by jo s hlowny wjedzil. Wobstajny pšchi wucžbje japoschtolow sawostanjescž tehdy, hdyž ło wschědnje wo to modlijš, so chzyl czi Bóh to šamo dodacž,

šchtož je nam słubil, so jo se swojim sbóžnikom darjene dostanjemy. Wobstajny łu tehdy, hdyž kwěru to wuzijescž, šchtož czi Bóh poskiczi: jeho słowo a jeho sakramentaj. Se wschěm tym pšchińdžescž do swojeho praweho sboža a šobu do sbóžnosče. A hdžež staj dwaj, abo hdžež łu tšjo abo jich wjazn šjenocženi w našcheho sbóžnikowym mjenje, tam je wón šobu bjes nimi. Duž wostan pšchi wschědnym modlenju, dzerž ło k Božemu blidu, wostan w prawym wěrnym šjenocženstwje — tajkile sawostanjescž pšchi prawej wěrnej japoschtolstej wucžbje.

Tón Anjes pak pšchida wschědnje japoschtolstej wošadže tajkich, kiž buchu šobu s nej sbóžni. Šinał wschał tam tež bycž njemóžescže: tale wošada, kiž bē wscha polna šwjateho Ducha, ta dyrbjescže wopokasacž, kajku ma šama w šebi žiwu móž. Duž tež džen wote dnja wjazn wěrnych k nim pšchistupi, a džen wote dnja buchu nowe mjena do knihow žiwjenja sapisane. Takle bu tale japoschtolsta wošada prawy, wěrnny nowy Jerusaleml, to nowe Bože město.

A s cžim je šebi wona wschěch wutroby dobyła? Niz se žanej swojej wjelenucženosčež, ani se žanym bēhanjom a wabjenjom. Nē, šama na šebi bē wona wopokas sa to, kajku sbóžnocžinjazu móž ma ta wješela powjesč wo šchrystušbu, so ma wo prawdže s nim kóždy swojeho wěrneho sbóžnika.

A šchtož tychle přenich šahorjenych kšescžijanow s woczomaj wuhlada, tón bē wschón sapschijaty, šajaty, so hinał njemóžescže, hacž šobu k nim pšchistupicž. Kóždy dyrbjescže šebi prajicž: Sawěšče, tu ma Bóh šwój dom, jowle łu

sa naš te prave wrota do Božich njebež swotewrjane. A takle bu s nich se wschěch tón nowy Boži templ shtowjeny: kóždy wěritny bě nowy twarški kamjen ša tutón Boži templ: uasch sbóžnik pak sawosta tuteho templowy jeniczki róžkny kamjen.

Schtóž přenju tule kšesčizijanski wošadu wuhlada, dyrbjesche šebi prajicz: „Čzile ludžo maja šami wscho, shtož je kóždemu najnušnišche a najpotřebnišche, maja wschitzny teho jeneho nušneho: maja wschitzny šwojeho sbóžnika, a dokelž maja teho, ma s nimi kóžda dušcha šwoju wěrnú sbóžnosć.“ S nim pak dostachu do šwojich wutrobow žiwu móž, so móžachu šamo džiwny dokonjeć. Wschitzny woni s tajkim wješkelym duchym šwědcachy, so bu kóždy, kiž jich šašlyšcha, šatorhnjeny, ale tak tež šobu s nimi wobšoženy. — Tajkale bě ta přenja wošada: se šwjatym duchom napjeljena, wuhotowana, wobronjena. Duž tež ju žadny šly njepšhecžel porašycz njemóžesche. Ale wona tam stejesche, kaž móžne šylne wóšsko, pšched kotrymž dyrbjesche šama hela šchepjetacz, pšchetož šama wona mějesche to šlubjenje, so je šwojej wěru wschón šwět pšchewinje.

Ach twoje šlowo šwjate
Nječ bydli pola naš,
So bylo šbože date
Nam pšches nje kóždy čaš.

Pšhecziwnizy našeho sbóžnika w nowym testamencze.

(Potraczowanje.)

Tuta wěra dyrbi šo pšches lubošć k bratam žiwa wopokafacz. Šadzerjenje pšhecziwo bližšchemu, kiž s lubošće wukhadža, je prawe a Bohu špodobne. To ma šo wopokafacz w ponižnosći, šmilnosći, čzichošći, nješebicznosći, pšheczeluwnošći a dobroczuwnošći. Wopokafanje tajkich poczinkow njeje šwjatane na město a čaš a nima žanich njefow, hacž kiž šebi šame štajeja. Wschitko, shtož je tajkemu luboščiwemu šmyšljenju a čzinjenju napschecziwo, je hrěch; dokelž se šebicznosće wukhadža. —

Šwontowne šutki bjes dobreho šmyšljenja wažnosće pšched Bohom nimaja. Šaj, wone šu hejšleštwu a jebaništwu šebje šameho, hdyž dyrbja šdacz šbudžicz, jako měl shtó dobre šmyšljenje, kiž šo pšches tajke šutki šjewi. Wěrnosć a čzistocž stej wotštnjeny kónž, ša kotrymž ma kóždy štacž. A temu pak wjedže jenož pruhowanje šebje šameho, šamosapřecze a wojowanje pšhecziwo šlym myšlam, šloštam a požadanjam, kiž s wutrobny wukhadžeja. Ma to šakon šokafuje. Shtóž šo jenož pišmika šakonja džerži, jón prawje njesapšchimnje. Tón jón wopravdže njedopjelni, kiž jenož šwontownje čzini abo šo teho wostaji, shtož wón pšchifaja abo šakafa, ale tón, kiž jón po šmyšljenju w prawym duchu šrošmi. Mordarštwu šamo njeje pšchestupjenje 5. šasnje, ale tež tón, kiž njelubošć, šawicž, hidženje, hněw a njepšheczelštwu pšhecziwo bližšchemu we wutrobje haji, ju pšchestupi. Mandželštwolamar šam 6. šasnju njepšchestupi, ale tež tón, kiž žonu šwojeho bližšeho požada. Nječizny pak njeje jenož tón, kiž njeczizte čzini, ale tež kiž na njeczizte myšli.

Schtóž myšli, so je bjes winy, dokelž po pišmiku šakonja čzini, je w bludže a šo šam šhjebe. Wón nima čzistocž wutrobny ale jenož čzestnosć pšched ludžimi. S tutej njemóže nihtón pšched Božim šudnym štolom wobštacž. Pšched Bohom placzi šmyšljenje wutrobny, niž šamy šwontowny šutk. Tu prawdosć pak, kiž pšched Bohom placzi, njemóže nihtó šebi se šwojimi šutkami šašlužicz. Pšchetož wopravdže se šmyšljenjom, šlowom a šutkom šakon dopjelnicž, nihtó njesamóže. Shtóž to myšli, šjeba šo šam a šapadnje do štaženja.

Tak kšesčizijaništwu šarišeskimu waschnju kručze napschecziwo šteji. šarišeska myšli je wobroczenje kšesčizijaništwu na wopacžne. Šene šmyšljenje druhe wušamkne. Přěššche dyrbi šo wuforjenicz, hdyž dyrbi druhe rum mēcz. Tehodla pšchima tón knješ šarišesku myšli jako najhbršche šadžěwanje, šo jemu pšchifamknyč, s wótrny šlowami. Tón knješ je kruny pšhecziwnik šarišeskich. Duž šo

tež džiwacz njetrjebamy, šo šu šarišesky jeho hóžny njepšhecželjo. Čhzedžali na šwojim štejnišchěžu wostacz, dyrbja pšhecziwo šwojemu njepšheczelej wojowacz, kiž, wuhotowany s wulkej mozu, jich dotal-nemu knještwu hrošy.

A tak je.

Wojowanje teho knjese s nimi a jich pšchwiškom, čzehnje šo pšches žyle žiwjenje teho knjese. Wotpohladanje, wopacžnu prawdosć šarišeskich a pravu knješowych wučzomnikow rošjapnicž, je wopšchijecze přědowanja na horje. Pšhecziwnosć mješ tym knješom a šarišeskimy a šarišesky šmyšlenym ludom je hlowna myšli žyłego ewangelija šwj. šana.

Pšchehladamy-li druhe ewangelije, phtnjemy, šo nimale žadny štam njeje, w kotrymž njeby něšcto wo njepšheczelštwje teho knjese a šarišeskich šo wupowjedalo.

VII. Wojowanje.

šarišesky s wopřědka woczafuja. Woni derje wjedža, šo je šchryštus wjazy hdyž-li wschědny muž. Knnje kaž lud, tak tež woni s jeho šlowow a šutkow pšsnaja, šo je wón profeta. Woni šebi njewěra, nahladej luda, kiž jemu jeho džiwow dla pšchwišuje a hiščeže wjazy wot njeho woczafuje, wótrje napschecziwo štupecž. Tajke štejnišchěžo, nahladej luda napschecziwne, móžesche jich nahladnosć do štracha pšchinješć. Duž šu pšhecziwo temu knješej šiwzy. Wóšy pak njepšheczelštwu wudry, hacž runje je na měšče njepokafaja.

1. Woni pohóřšuju šo na jeho šlowach.

Tón knješ je w jich pšchitomnosći wodacze hrěchow, kiž šu s pšchicžinu jeho čzerpjenja, šlubil.

W tym widža šranjeneho Božeho prawa a to s dobrým prawom, byli tón knješ profeta abo wschědny čzłowjek byl. Pšchetož tón knješ je po šwojej mozy čzinił a niž w Božim mjenje. Dokelž pak šarišesky šchryštusšowe bójštwu njepšchipsnaja, njemóža jemu tež ša prawo pšchidacz, šo hrěchi wodawa, a dyrbja to ša hanjenje Bože špšnacž. Tola šebi woni njewěra tuto šmyšljenje wuprajicz a teho knjese šjawnje wobškoržicz. Tón knješ pak jich myšli špšnuje. To hižo móžesche jim wopokaf jeho wschewowědomnosće a Bojškeje mozy byčž.

So by jich wo jich bludže pšchewědčil a jim pokafal, šo prawo ma, šo jich prašcha, shtó je šbože prajicz: „Twoje hrěchi šu tebi wodate, abo štaš a šhodž?“ Přjedy pak hacž woni wotmolwja praji wón: „Štaš a šhodž! Wšmi twoje pobšesčezšo a dži dom!“

Tak tón knješ k šlowu šutk pšchifajti a s tym wopokafa, šo jeho šlowo njeje hoke pšhecže, ale žiwa móž, kiž s Boha wukhadža. Woni móža tola wopšchijecž, šo dyrbi tón, kiž ma tajku móž, Wóh byčž. Duž je jich pšhecziwnosć pšhecziwo njemu njepšchawa. Tutón podawš na lud wulki šačzišchěž čzini, na šarišeskich pak niž.

2. Dale hižo postupaja, hdyž šo pola tych wučzomnikow na teho knjese wobczěžuja. Ma teho knjese šo hiščeže njewobrocža, dokelž šo porokow boja. (Potraczowanje.)

Reformazhja w Draždžanach.

(Potraczowanje.)

Niž na reformazhju mnichow, ale na wobroczenje laiw bēšche jo drubi wotmyšlil, kiž s dalotosće do Draždžan pšchidže a tež po šwojim waschnju šepšchemu čzakej pucz pšchihotowasche. Wokolo lēta 1450 bēšche, jako italski mnich šan s škopistrano pšches němške krajiny čzehnjesche wschudžom lačžanske přědowanja džeržo. Wón bēšche wot bamža Miklawšcha V. pššlany, šo by se šwojej móžnej šřeczniwosćžu pšhecziwo šušitam a ša šchizny čzah pšhecziwo šurkam šutkował. Lud jeho wschudžom kaž šwjateho witalasche a hdyž móžesche tež jenož s pomožu tołmacža přědowacz, wušutkowa tola wjele s mozu šwojeje řecze. Wón čzehnjesche pšches šakšu a pšchidže do šipsta, šrimny, šamjenizy, šreiberga a w dezembrje 1453 tež do Draždžan. W šwjatoczny čzah jeho rada powita a jeho do kšochtra šranžifanarjow, hdyž mějesche hospodu, domjedže. A nětko džeržesche wón pšched wulki hromadami luda hnujaze přědowanja, šo jich wjele šwoje šarty a škote wēžy pšchinješechu, šo bychu je pšched jeho woczomaj špalili. Wón w Draždžanach wulki pšchid namaka. Tež jow přědowasche wón to jeniczke: „Wjedžče šwjate žiwjenje, džeržče šo romškeje žyrkwe, wotpokucžče wasche hrěchi s tym, šo pšhecziwo šurkam na wóžnu wučehnješče.“ Wón mějesche wulki wušpěch w Draždžanach. So pak šo hromada ludu k njemu žolmjesche a nutnje na njeho pškluchasche, to je šwědczenje, kaf žiwe bēšche tehdom to

žadanije po wubudźliwym, i wutrobny wufhadźazym a f wutrobje
fo dobywazym předomowanju — wěščeženje na blisku reformaziju.

Skónčnje spomnimy na muža. Wón je čaš hwojeho žiwjenja
w Draždžanach pscheył a tam tež 1. augusta 1472 wumrjel.
W nětcziškej dwórškej, w Sofijinej zyrkwi je fhowany. Jeho
mjeno je Gregor i Grimburg. Jako pławny prawisnik, jako
sprawny muž wojowasche wón pschecziwo knježerskim žadanjam
bamža, w čašu, hdžež febi ništo njeswěrske, bamžej něšto
napschecziwo prajicž. Tež wón mješke kaž Luther pschecžehanje
wot bamža snjesč. Hdž je wón tež skónčnje w mēje i katholickej
zyrkwi wumrjel, woni fu tola wot njeho wschelaku hōtku wěrnoscž
přyschecž dnybjeli a fu jemu hwoj hñew a hwoje hidženje mōznje
faczucž dali. Jeho pišma wobpřewědžuja jeho wulku srěcziwoscž,
jeho horjazu wōtczišku luboscž a jeho čistu pobožnosč.

To fu czi sčtyrjo Draždžanszjo mužojo, kotrychž mamy
přjedypōžlow noweho lēpscheho čaša mjenowacž, njeruni mješ
hōbu, ale wschitzu bēchu wodženi wot njesnateho čzucža, so dnybi
lēpje hycž w naschej zyrkwi. Woni fu hōwēdkojo teho, so bēšche
Draždžanska semja i najmjenscha na reformaziju pschihotowana a
sa wuhyw pschijomna.

III. Luther w Draždžanach.

To bēšche nalētny džen, kōz haprleje 1516, jako i Nowo-
mješczanskimi wrotami jednory wōs nuts jedžeske a potom f pra-
wizy wokoło rōžka hwoj pucž wja. Psched klōschtrom Augustinarjow
wōs jasta, i kotrehož mlody muž w mnichowskim khabacze wustupi.
Wón fu wo klōschtrowe wrota klapasche, wrōtnik fu sa mjenom
přascheske a lēdy bēšche wón hwoje mjeno mjenowal: — bratr
Martinus i Wittenberga — wrōtnik f priorej khwataške a bōrny
witasche jeho wodžer klōschtra, Dr. Melchior Myrišch. To bēšche
Lutherowy přeni pschihad do Draždžan; wón bēšche, kaž nowišchi
stawisnař wupraji „hižo kaž cziške potajne sacžehnjene reformazije“
do teho mēsta.

Kak pschidže, so Luther do Draždžan pucžowasche? — Njad
Augustinarjow, do kotrehož bratr Marcžin pšuschesche, mješke
wēšte sarjadowanje. Wodženje ležeske w ruzy scžehowazych ja-
stojnikow. Přeni bēšche general, po nim pschidže generalny wifar,
potom wotrješny wifar a prior. Dofelž bēšche Luther psches
wuczenoscž, psches pobožnosč, hōdne žiwjenje a druhe pocžinki
fedžbliwoscž hwojich wyschschich na fu složil, pschede wschēm snateho
generalneho wifara Jana se Staupiz, bēchu jeho w meji 1515
bjes dživwanja na jeho mlodosč ja wotrješneho wifara 11 klōschtraw
w Thuringškej a Mischnjanskej krajnje wušwolili, nad kotrymž
mješke nahladowarštwō. To bēchu Wittenberg, Draždžany, Herzberg,
Gotha, Salza, Nordhausen, Sangerhausen, Erfurt, Magdeburg,
Nowe Mēsto a Cisleben. To bēšche jow po tajkim zyrkwinske
wšitazijke pucžowanje, kotrež mješke w tym lēcže do Draždžan.

To fu wēšče hwojatocžne dny byle sa klōschtrawškich bratrow
w Draždžanach, jako mlody profesōr i Wittenberga mješ nimi
pscheywasche, fu přaschejo, pschepytajo, radžo a wucžo. Hacz je
fo jich tež kručze přaschal, kak steja w snajomštwje hwojateho
pišma we wucžbje wēry, w khesčzijanskim žiwjenju? Wēšče.
Hacz je jim powjedal wo hwojim mnichowskim žiwjenju w Erfurcže,
hdžež bēšche fu něotre cžēžke bēdženje hōwēdomja pschēbēžil, wo
hwojich studijach a cžitanjach na universicže we Wittenbergu, wo
hwojich reformatoriskich myšlach, kotrež tehdom hižo w jeho dušchi
sčhadžachu? Najšterje. Tak wjele my wēmy, so je wón pschi
hwojej wšitaziji pobožnym klōschterskim bratram na wutrobu
hwojasał, niz na Aristotela a Thomasa i Alwino, kaž tež na
wschitkich druhich scholastikarjow fu powhnyč, ale hwojate pišmo
pilnje cžitacž. A to je nam snate, so mješke wōjwoda Jurij
brodaty sčladnosč na ewangelske smyšlenje utnōhich hwojich Draž-
džanskich Augustinarjow fu wobcēžowacž — to bēšche plōd wšitazije
doktora hwojateho pišma i Wittenberga.

Kak mile i žyla Luther wo hwojich bratrach teho rjada
hōwēške, wo tym hōwēdži wāžne pišmo, kotrež wón w tych na-
lēžnosčach i Draždžan do Mainza pōpła a kotrež dawa nam
hōwōko do jeho dušchowpashyšeske wutrobny pohladacž. Wone
hižo cžisčje ewangelski duch dycha a ma fu po hwojim pscheložtu
tak:

Wyšokodostojnemu a pobožnemu Wōtzej, bratrej Janej Berkerej,
priorej augustinarjow w Mainzju.

Jesus.

Sbože w tym knjesu! Wyšokodostojny a najbrōžšchi Wōtcže
priorje, šla powjesč je ke mni doschla, so jedyn mojich bratrow,

Jurij Baumgärtner, i nascheho Draždžanskeho konwenta pola Waš
pscheywa, kiž je Bohu žel i pschiczinow a po pucžach tam pschi-
schol, kiž fu hanibne. Sa pał fu Waschej hōwērnoscži a hōwōni-
woscži dčakuju, so scže jeho pschijwali, so by fu hanibje kōz
scžinil. Wón je moja šubjena wōwza, wón ke mni pšuschja; moja
pschihluschnosč je, jeho pytač a šašo dowjesč, hdž fu temu
knjesej Jesušej tak spodoba.

Sa Waš tehōdla proštu nascheje šhromadneje wēry do
šhryštuka a nascheho šhromadneho wušnacža f hwojatemu Augustinej
dla, hdž by Waschej pschecželnivej luboscži nělak mōžno bylo,
jeho ke mni pōpłacž, njech je to do Draždžan abo do Wittenberga
abo jeho tola ponhucž, so by tam schol a pschecželniveje na njeho
škutkowal, so by dobrowōlnje pschischol. S wotewrjenymaj rukomaj
chzu jeho pschijecž, wón njech jenož pschidže, wote mnje fu nje-
trjeba žaneho franjenja bojecž.

Sa wēm, so pohōrschenja pschiddu a dživ njeje, so cžlowjek
fu podhūnje; to pał je dživ, hdž cžlowjek šašo stanje a twjerdže
šteji. Padnył je Pētr, so by pōjnał, so je cžlowjek; haj šamo
jandžel w njebjeschach je padnył (to tola psche wscho dže); padnył
je tež Hadam w paradisu. Šcho mamy fu dživnacž, hdž budze
scžina we wēštku tam a jow mjetana a žehliwy pšuschol wuhagnje?
Tōn knjes Jesus wucž naš a skutkuj i Wami a dokonje tōn
dobry skutk. Šamjeñ. Božemje! S Draždžan, i nascheho konwenta,
na dnju hwojateho Šilipa a Šakuba. W lēcže 1516.

Bratr Marcžin.

Hiščeže juntrōč mješke Luther Draždžanske murje wohladacž.
Někoti praja, so je tam trōžny pobyl, ale to fu historiszjo dōpo-
kasacž njehodži. Tōn drugi wopyt w Draždžanach je fu mēl
w lēcže 1517.

Wōjwoda Jurij Brodaty, pobožny šerscha, kotryž fu
woprawdže wo hwoje duchowne šbože starasche, kiž pał bu posdži-
šcho najhōršchi njepschecžel reformazije, by rad rjane přewanja
pšuschal. Dawno bēšche febi hižo wotnyškil, na hwoju hrodowu
kapału dobrego předarja powolacž a teho dla na Jana se Staupiz
do Wittenberga pišasche, so by jemu pobožneho a wuczeneho muža
wobstaral. Staupizej to wolenje cžēžke njebēšche. Najlēpschi,
najpobožnišchi a najbōle wucženy předar w žylym Wittenbergu
bē mlody Thuringški, tōn šamy, kotryž bēšche lēto předy hižo
w Draždžanach pobyl, najšterje bjes teho, so by sčto na njeho
fedžbliwy scžinjeny byl: Marcžin Luther. Duž fu bratr Marcžin
drugi trōč do Draždžan nastaji wot Staupiza i porucžazymi
pišamami wuhotowan, w kotrychž fu jako wucženy a šdōwrlivy
muž porucžesche. W juliju tam pschidže a je najšterje šašo
„w hwojim konwencže“ pola Augustinarjow w nětcziškim Nowym
Mēcže bydlil. 25. julija, džen Šakuba, stupi na klētku w hrodowej
zyrkwi a džeržeske psched wōjwodu a jeho dworom mōzne a
šhutne předomowanje wo dženškim scženju Matth. 20, 20—23. Tale
hōdžina Božeje pšuschby w Draždžanskim hrodže ma najwšschschu
zyrkwinsto-historisku wāžnosč. Šow předomasche tōn smužity, hižo
nimale cžisčje na ewangelske wobrocženy, mnich, kotryž něšto
njedžel posdžišcho hwoje 95 řadow na hrodowu zyrkej we Witten-
bergu pschibi — a jemu napschecziwo ředžeske kručze katholiczjo
smyšleny šerscha, kotryž bu posdžišcho najhōršchi njepschecžel dobreje
wēžy ewangelija.

(Pōtracžowanje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

S Draždžan. 18. junija t. l., to je šecžu njedželu po hwoj.
Trojizy, smējemy tudy šašo nasche lube řerbiske kemšche w na-
šhwilnej sčhiznej zyrkwe na lipowej hašy. Kaž pšuschimy, předuje
knjes šarať Ššyřora i Minakala; spowjednu wucžbu smēje knjes
šarať Šakub i Njeřwacžidla. — W nastupanju šnamješchlow i na-
pišmom: „Tōn knjes je mōj pašyř“, kiž buchu mješ naš wu-
dželene, chžemy naspomnicž, so wone šapisť řerbiskich kemšchenjow
w Draždžanach niz jenož na pschihodne lēto maju, ale sa wschē
dalsche lēta.

— Nasche řerbiske ewangelsko-lutheriske knihowne towarštwō
mješke tež řjeddu po hwojatkach hwoju hōwōnu šhromadžisnu.
Nōsprawu nascheje sčhadžowaniti njemōžachmy pobrachowazeho ruma
dla w pošlednim cžisčle nascheho „Pomhaj Wōh“ podacž. Naschu
hōwōnu sčhadžowanitu wotewri knjes pschēřyda šarať rycžer Šakub
a rošprawjesche wo škutkowanju towarštwā w pošlednich lētach.
Wōřebje šajimawe a šwojēlaze bēšche nam powjesč, so je fu
pschēřyřtwu poradžilo nasche towarštwowe pjenježne naležnosčje
tak sarjadowacž, so mōžemy bješe wscheje starosčje a i dobrej

nadžiju won do pschichoda hladacž. Najwjetšchu sažlužbu wo tole sarjadowanje ma knjes pschedbnda, kotryž je i dobrej radu a pscheczelnivej darniwej pomozu towaristwo pschebędzil psches wschitke wobczěžnosće. Wošebje fluscha jemu nutry dzał sa jeho wulku woporuwošč, i kotrejž je bibliški pucznik na jene lěto towaristwu daril. Tež knižisklad je w najlepšich porjedže, so jena ruka do druheje džela. Slicžbowanje bēšche pschegladnje a dokladnje wot nashonjeneho pschekupza sestajane a wudželane a wot druheho kerbskeho pschekupza pruhowane. Schromadžijnje pschednježene ho wone jenohłōnje sa dobre spōna. Wobaj nashkej pōželnikaj nētko po nashich kerbskich wožadach khodžitaj. Nadžijomnje jim nashci Sserbja mnohe rjane natwarjaze knihe wotkupja, a wošebje wo- czakujemy, so sažo wjetšcha licžba Sserbow do nashcho wažneho towaristwa pschistupi, kotrejž ho psches rosschērjenje dobrych natwarjaznych kerbskich knihow sa duchowne sbože nashcho kerbskeho luda stara a chze nash lud sachowacž, so njeby hnanu nēmšte dušchu stažaze spišy a knihe čital. Do nashcho towaristwa sa- stupicž pak je nētko najlepšcha sskladnosć, hdyž nashkej pōželnikaj nētko dom wot domu po nashich Sserbach khodžitaj a kōždeho rad sa noweho hōbustawa sapisžataj. Lētny pschinowšč njewuczini wjazy hacž 1 hriwnu a sa to dostanje kōždy hōbustaw bibliški pucznik a rjanu natwarjazu knihu darmo. Sa pschichodne lěto knjes farar Gōlcž w Budyschinku knihu i wobrajami wo flubjennym kraju wo Palātinje spiša, w kotrejž budže ho tež spominacž na wažne nje- sapomnite pucžowanje nashcho khōžora do flubjeneho kraja. Na jenomyšlunu prōstwu knjes pschedbnda lubosčiwje hwoje sastojnīstwo dale wobthowa, kotrejž chzysche mnoheho sastojnīskeho džela a prōzo- wanja, kotrejž ma hižo i nashimi kerbskimi naležnosćemi. Mēsto- pschedbnda je knjes farar Gōlcž i Budyschinka, pišmawjedžer je knjes farar Mchizan i Hodžija a pokladnik knjes kaplan Sarjenk. Wōh žohnuj tež na nowe lěto skutkowanje nashcho kerbskeho ewangelsko-lutheriskeho knihowneho towaristwo.

— Hdyž bēšche ho popoldnju w 3 hodž. hlowna schromadžijna towaristwa i pomozy sa studowaznych Sserbow wotmēla, wo kotrejž je hižo poslednje čizlo rossprawilo, bēšche w 5 hodž. schromadžijna w „Lisčezej jamje.“ Knjes farar Gōlcž i Budyschinka, kiž bēšche nashwilne sarjadnistwo do rukow wšal, pokasowasche pschitomnych na to, so w bližšich čažku nashche kerbske sšhadžowaniki studowaznych Sserbow, hwoj 25 lētny jubilej hwojeczja. Studowaza mlodošč budže tōn jubilej w Schrosčizach hwojeczicž. Dokelž pak je tōn jubilej wošebje wopomnjeniki hwojeden sa tych, kiž hu w prjedawšich lētach nashche sšhadžowaniki wopytali, a dokelž čzi i najwjetšeho džela na sšhadžowanzy pschitomni byčž njemōža, ho namjetuje, so by ho sa nich wošebity jubilejski hwojeden w Budyschinje wot- bywal, a to w tydženju po sšhadžowanzy. Tōnle namjet ho jeno- hłōnje pschisja. Dubelski hwojeden budže wobstejecž je hwojeden- skeje hoščiny a wječorneho konzerta. Wischitzny nēhdušchi kerbszy studowazny, kotriž hu hōbustawy sšhadžowanikow byli, ho na tōn hwojeden listnje pscheproschujaja. Komitej ho sa wuhotowanje teho hwojedenja postaji. Wēščze hēbi nashche sšhadžowaniki, kotrejž hu i sbudženju nashcho narodneho čucža a žiwjenja wulzy spomōžne byle, sažlužy, so ho jich jubilej na hōdne waschnje hwojeczzi.

— Porjedženje ma ho stacž dla wobžadženja nashich kerbskich schulskich mēstnow. W hwojim čažku sšewichmy, so je ho Pšowjan- ske wučeriske mēstno i wotēdženjom dotalneho wučerja do Mēmzow wuprōdnilo a so ho hiščezje njeje wobžadžicž mohlo. Temu pak tak njeje. Pšowjanke wučeriske mēstno je ho hnydom sažo wob- hadžilo i knjesom Sorzom, kotryž bēšche hacž do teho čažka i druhim wučerjom w Minakale. Dokelž pak je w Minakale na jeho mēstno nēmški wučer stupicž dyrbjal, knjes Sorz kōždy tydžen juntrōčž w Minakalskej schuli kerbski wučzi.

— Erudna powjesč dōndže i Erlangow. Knjes stud. theol. Maržin Mrosal i Hodžičezja je krotki čaž khory pobowšchi nahle wumrjel.

— Kaž hlyšchimy, ho pōndželu sa tydžen nowe swony do Schwacziz pschiswjesu a pokwječja.

— W tym tydženju ma ho wažne rosschudjenje w Parisu pscheczivo prjedawšchemu kapitanej Drenfusej, kotryž jako jatny na čertowskej kupje krajneje pscherady dla hēdži. Pschephtanski hūd ho najskerje sa to wupraji, so je Drenfus njeprawje sažudženy a nowy hūd jeho wuwiniuje. To je kōnz dolhich bēdženjom a wojo- wanjom w hušodnej Franzowskej.

Dobra schalka.

Želi so my prajimy, so žaneho hrēcha nimamy, sawjedžemy ho hami a prawda we nami njeje.

1 Jan. 1, 8.

Farač Schōner w Mūrnergu, hacž do hwojeho kōnza nje- bojasny, sahorjeny, pokutny prēdat, bu junu i žonje sawožany, kotraž bēšche i hmiereži blisko, hjes teho, so by to čzula. Žona bēšche w hwojim žiwjenju do hamopravnych fluschala, bēšche drje porjadnje ho i Božim fluzbam a i Božemu blidu džeržala, i tym pak po hwojim nahladže wschitko čziniła, schtož je i sbōžnosći nušne. Tehodla njebēšche tež rad na Schōnerowe prēdowanja pōžluchala; pschetož won, by wona prajila, prēduje po prawom jenož sa hrēschnikow, niz sa pobožnych čzłowjekow. Wona hēbi myšlesche, so je tōn, kotryž mōže ho w kōždym prēdowanju sa hrēschnika mjenowacž a i pokucže napominacž, tež wulke hrēchi čzinił.

Duž wona hnydom, jako Schōner i njej stupi, jemu praji: „Pschede wschēm, knjes fararjo, dyrbjuj waš proščez, so wy nje sa hrēschniku njewobhladacže a mi wjele wo hrēchu a pokucže nje- powjedacže. Pschetož i temu po waš pōžlala nješchym. Sa w mojim žiwjenju žaneho hrēcha čziniła nješchym, ja hym boha- bojasnje woczehnjena, ja nimale žaneje Božej fluzby skomdžila nješchym, ja hym tež pschezo dobročzila pscheczivo khudym byla. Prajete mi hewal nēščto troščtneho w mojej khoroščzi.“

„Sbožowna žona“, praji Schōner, „kotraž ženje hrēcha čziniła nješčezje! Do teho čzaža inajach jeničskeho, kiž wo žanym hrēchu ničzo njewjedžesche, to bēšche nash sbōžnik Jesuš Schrystuš. Sa dyrbjuj wam psched Božim woblicžom wušnacž, so hym khudy hrēschnik, so ničzo dobrego na mni khwalicž njewēm.“

Žona ho nad tej rēcžu sastrōzi, a wobroczi ho i rēcžu na nēščto druhe.

Wjes tym pschitaja holczzy, kotryž bēšche hēbi sa hwoju pschiswala, so by rub pschiswēla a blido kupa, so by knjes duchowny khofej pił. Holczka pak chzysche i dobom schalku i kha- mora dele wšacž, wona pak jej wupadže a ho rossrahy. Duž ho khora žona tak rosshēwa, so zyle woblicžo pscheczahny a na to džēczo i hrošnymi hłowami wrjestasche. „Wschitko“, wona skōncžnje praji, „wona njelepje čzini a jenu schkodu po druhej nacžini.“

Džēczo ho w pschitomnosći knjesa fararja tak ponižowacž dacž njechasche a praji, so tola hewal wschitko derje čzini a ženje hiščezje žaneje schkody nacžiniła njeje.

„Hlečezje tu sešarnizu!“ sawoła žona rosshorjena, „wona chze ho nētko tež hiščezje bēla čzinič. Njeby-li khalala, bych tebi wodała; nētko pak dži hnydom won, dži mi i woczom! Knjes fararjo“, wona dale powjedasche, „njedžiwajezje, so ho rosshēwam. To bēšche ta dobra schalka. Njeby to sč džēczo nētko proščez mōhlo, so by jemu tu schalku podal? Pschezo pak chze wschitko hama čzinič.“

„Luba žona“, praji farar, „dyrbjalo to prawje psched Božimaj woczomaj a žadny hrēch byčž, so ho tak rosshēwascheže teje dobreje schalki dla? Sa bych to i najmjenšcha sa hrēch mēl, hdy bych tajke hłowu w hūwje rēcžal.“

„Knjes fararjo“, wotmolwi žona, my hmy tola hlabi čzłowje- tojo. A ja ho hewal i zyla njehrosshēwam, ale so chze tale krodawa mi nahacž a prajicž, so hewal wscho derje čzini a ženje žaneje schkody njenacžini — to nje pschegara mjerša.“

„A wy, luba žona“, inapscheczimi farar, „nješčezje wy prjedy runje tak Božemu dušej nahala, jako wy prajescheže, so nješčezje ženje žaneho hrēcha čziniła? Alle schto dha je khat, Wōh, kiž praji, so je čzłowška wutroba sła wot mlodoščezje, abo wy, kiž wy napscheczivne prajicze? A nješčezje wy runje tak njerosomna, kaž te džēczo, so macze ho hama sa dobru a hēbi myšlicze, so žaneho sbōžnika tych hrēschnikow njepotrjebacže?“

Duž žona fararjej ruku poda. Wona praji, so hwoje hrēchi derje pōsnaje, jeno so njeby ju wopušczil, ale jej proščez pomhal, so by jej Wōh hnadny byl. Farač ho i njej modlesche a hladasche jeje khoru wutrobu i lubosčzu a se sčezpliwosčzu. Wona drje by druhdy do hwojeje stareje hamopravnosćezje wrōczzo sapadla, ale lōd bēšche rossatny a žona bu i pōsnacžu hwojich hrēchow a i pokucže domjedžena, i dobom pak wodačza w Schrystušu wēsta.

Wona bēšche hiščezje tydžen žiwa a wumrje i ponižnej a se stroščtnej wutrobu.